

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 08 lipca 2026 r.
znak sprawy: DNI.mr.058.13.2026

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 17375 Pana Posła Dariusza Mateckiego,
„w sprawie sytuacji państwowej hodowli koni czystej krwi arabskiej w Stadninach
Koni Janów Podlaski i Michałów oraz działań nadzorczych KOWR”.**

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na ww. interpelację, po uzyskaniu informacji z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, który wykonuje uprawnienia właścicielskie w odniesieniu do ww. Stadnin i który je bezpośrednio nadzoruje, uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie należy podkreślić, że pojęcie „Pure Polish” zostało stworzone w latach 80-tych XX w. przez osoby związane z promocją i przygotowaniem do sprzedaży polskich koni arabskich, wytypowanych na mającą odbyć się w Stanach Zjednoczonych aukcję POLISH OVATION. Miało ono charakter wyłącznie komercyjny, a jego zadaniem było nakłonienie potencjalnych kupców do zainteresowania polskimi końmi. Zabieg ten wykonała dużo wcześniej, z ogromnym sukcesem, amerykańska hodowczyni i agentka sprzedaży – Judith Forbbis, tworząc pojęcie „Straight Egyptian” w odniesieniu do koni o pochodzeniu orientальnym. W przypadku hasła Pure Polish, po zakończeniu aukcji Polish Ovation, przez ponad cztery dekady nikt nawet nie wspominał o pomyśle Pure Polish. Dopiero po 2016 r. nagle zaczęto określać pewien trend hodowlany tym hasłem. Dotyczy on jednak bardzo wąskiej grupy zainteresowania i nie istnieje do dziś jedna, sprecyzowana

definicja, jaki kierunek hodowlany kryje się pod tym określeniem. Najlepszym dowodem na marginalność tego trendu jest fakt, że nie ma on nawet swojego polskiego odpowiednika nazewniczego („czysto polskie”, „wyłącznie polskie”, „po prostu polskie”), który by się komukolwiek kojarzył z choćby określonym typem koni. Nazwa ta jest zupełnie nierozpoznawalna poza granicami Polski.

Należy przy tym zaznaczyć, że Strategiczny program hodowli koni w spółkach Agencji Nieruchomości Rolnych z maja 2015 r. wyraźnie wskazywał na konieczność utrzymania elitarnego stada, dążenie do zachowania pożądanego typu polskiego konia arabskiego poprzez doskonalenie takich cech jak: suchość tkanki, doskonały ruch, wytrzymałość i zdrowie, przy zachowaniu dużej urody. Doskonalenie polskich koni czystej krwi arabskiej oraz dostosowanie i wytworzenie pożądanego modelu właściwego współczesnym kierunkom użytkowania tych koni, powinno opierać się na utrzymywaniu i wykorzystywaniu w rozrodzie tylko najwyższej jakości klaczy.

Zgodnie z aktualizacją opracowania pt. „Strategiczny program hodowli koni w spółkach Agencji Nieruchomości Rolnych”, która powstała w 2022 r. na zlecenie ówczesnego kierownictwa KOWR i zaczęła obowiązywać od 2023 r. konieczne jest zintensyfikowanie postępu hodowlanego w zakresie specjalizacji hodowlanej – hodowli koni głównie pokazowych przy jednoczesnej konieczności stałego nadążania za tendencjami światowymi, a więc hodowli koni arabskich w nowoczesnym typie. Konieczne jest także równoczesne zachowanie cech (zarówno fenotypowych jak i genotypowych), charakterystycznych dla polskiego konia arabskiego. W aktualizacji ww. strategicznego programu podkreślono, że inicjatywy powstające w kręgu prywatnych hodowców koni czystej krwi, takie jak „Pure Polish”, „Pure Polish Classic”, jako czynniki zwiększania bioróżnorodności w krajowym pogłowie koni arabskich, przez utrzymywanie osobników przynależących ze strony ojca do 7 rodów męskich, a ze strony matki do 15 rodzin żeńskich i wyeliminowaniem popularnego obecnie w hodowli światowej potomków rodu Saklawi I, nie powinny dotyczyć „arabskich stadnin” nadzorowanych przez KOWR. Jeśli idzie o kwestię bioróżnorodności koni czystej krwi w stadninach KOWR nie ma z tym problemu, gdyż reprezentowane są wszystkie rodziny żeńskie.

Reasumując, każdy hodowca indywidualny ma pełne prawo do prowadzenia swojej hodowli w dowolnie wybranym przez siebie kierunku, tj. może to być „Pure Polish”, „Straight Egyptian”, „Pure Spanish” itd., czy w innym wymyślonym przez siebie,

niszowym projekcie. Stadniny nadzorowane przez KOWR zobowiązane są do prowadzenia hodowli zgodnie z krajowym programem hodowlanym zatwierdzonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i realizowanym przez Polski Klub Wyścigów Konnych, w kierunku określonym przez ww. Strategiczny program hodowli koni w spółkach KOWR i zgodnie z międzynarodowymi przepisami określającymi zasady wpisu do ksiąg stadnych, uznanych przez WAHO (Światową Organizację Konia Arabskiego), co gwarantuje stały postęp hodowlany i zapewnia stałe zainteresowanie potencjalnych rynków zbytu, pozwalające na sprzedaż koni zbędnych w hodowli.

Należy przy tym zaznaczyć, że odnoszenie się do hodowli polskiej, w XVIII i XIX w. prowadzonej przez wielkie magnackie rody, w znanych i do dziś szanownych stadninach, mających kluczowy wpływ na obecny kształt i kondycję polskiej hodowli, nie powinno mieć w tym miejscu zastosowania. Nikt wówczas nie mówił, słyszał czy prowadził swojej hodowli w kierunku „Pure Polish”. W żadnych z przetrwałych materiałów piśmienniczych, informacjach, artykułach, czy jakichkolwiek periodykach nie ma najmniejszej wzmianki o tym trendzie i w ogóle nie pojawia się powyższe określenie. I nie mogło się pojawić, ponieważ trzon tych hodowli oparty był na materiale hodowlanym sprowadzonym do Polski z Bliskiego Wschodu i 80% istniejących po dziś dzień linii i rodów zostało założonych przez konie importowane.

Doświadczeni hodowcy mieli i mają pełną świadomość faktu, że o jakości i bezpieczeństwie hodowli decyduje stały dopływ obcej krwi, pozwalający na utrzymanie bioróżnorodności. Nie ma to nic wspólnego z ilością reprezentowanych linii czy rodów, a jedynie z dolewem krwi niespokrewnionej z tą, która jest obecna w rodzimej hodowli. Przez stulecia polscy hodowcy włączali do swoich programów hodowlanych konie importowane (klacze i ogiery) i na tym budowali siłę oraz unikalność polskiej hodowli.

Odnosząc się do pytań zawartych w interpelacji, uprzejmie informuję, co następuje.

Ad 1) KOWR posiada aktualne dane dotyczące pochodzenia koni czystej krwi arabskiej w Stadninach Koni w Janowie Podlaskim i Michałowie. Z kolei Stadnina Koni Białka nie jest nadzorowana przez KOWR. Resortem właściwym dla tej Stadniny jest Ministerstwo Aktywów Państwowych.

Ad 2) W Stadninie Koni Janów Podlaski na dzień 1 stycznia 2026 r. 28 z 58 klaczy w stadzie matek posiada obustronnie polski rodowód, co stanowi 48% stada.

W Stadninie Koni Michałów na dzień 1 stycznia 2026 r. w stadzie hodowlanym znajdowało się 40 klaczy o obustronnie polskim rodowodzie (na 83 klaczy ogółem), co stanowi 48,2% stada.

Ad 3) W 2025 r. w SK Michałów ogierami o obustronnie polskim pochodzeniu pokryto 35 klaczy, co stanowi 39,8% wszystkich pokrytych klaczy.

Ad 4) Realizacja programu, określającego udział linii i rodów w hodowli koni czystej krwi arabskiej, prowadzonej w stadninach w Janowie Podlaskim i Michałowie, jest działaniem mającym na celu m.in. ochronę istniejących rodów i linii. Należy podkreślić, że aktywność i zasobność poszczególnych rodzin i rodów jest zmienna w latach. Niektóre rody na przestrzeni dekad bywały słabiej reprezentowane (przykład: rody Kuhailana Afasa, Kuhailana Haifiego, Bairactara, Krzyżyka), a potem się umacniały i posiadały po kilka ogierów czynnych w hodowli. Płynność w tym zakresie jest zjawiskiem całkowicie naturalnym.

Ad 5) KOWR nie jest zobowiązany do prowadzenia innej strategii niż ta, która została określona w ww. Strategicznym programie hodowli koni w spółkach KOWR.

Ad 6) Stadniny w Janowie Podlaskim i Michałowie zobowiązane są do typowania do sprzedaży koni zbędnych w prawidłowym procesie hodowlanym, bez uszczerbku dla jego kontynuacji. Ich nadrzędnym celem jest utrzymanie postępu hodowlanego, a więc również zabezpieczenie ciągłości i kontynuacji obecnych rodzin i linii, które stanowią dziedzictwo kulturowe i hodowlane. Niemniej jednak, nie wszystkie rodzące się w obydwu stadninach klacze wcielane są do hodowli, ponieważ nie wszystkie dają nadzieję na wspomniany wyżej postęp hodowlany. Reasumując, nie każda klacz urodzona w stadninie musi zostawić następstwo hodowlane.

Ad 7) Tak jak w odpowiedzi na pytanie 6 podkreślić trzeba, że Stadniny w Janowie Podlaskim i Michałowie zobowiązane są do typowania do sprzedaży koni zbędnych w prawidłowym procesie hodowlanym, bez uszczerbku dla jego kontynuacji. Ich nadrzędnym celem jest utrzymanie postępu hodowlanego, a więc również zabezpieczenie ciągłości i kontynuacji obecnych rodzin i linii, które stanowią dziedzictwo kulturowe i hodowlane.

Ad 8) W latach 2024-2025 z SK Janów Podlaski zostało sprzedanych 20 klaczy, a z SK Michałów 11 klaczy bez pozostawienia potomstwa w polskiej hodowli. Żadna sprzedaż konia w ciągu wspomnianych dwóch lat nie wpłynęła negatywnie na stan prowadzonej hodowli. Należy z całą mocą zaznaczyć jeszcze raz, że nie każda klacz urodzona w stadninie musi zostawić potomstwo. Poza tym należy mieć na względzie konieczność zapewnienia odpowiednich warunków dobrostanu koni, w szczególności konieczność spełniania warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej.

Ad 9) Wykaz koni sprzedanych w latach 2024–2025 z SK Janów Podlaski i SK Michałów, które nie pozostawiły potomstwa w krajowej hodowli przedstawia się następująco.

SK Janów Podlaski

EFIDELIA	2017	Pogrom - Elfira/ Ekstern	Polska	21 561,50 zł
ALEXANDRA	2020	Magic Magnifique - Amarena/ Om El Bellissimo	Arabia Saudyjska	512 316,00 zł
FLORYNA	2018	SS Mothill - Furina/ Druid	Polska	6 409,80 zł
ANUNCJA	2016	Borsalino K - Angora/ Ganges	Polska	17 092,80 zł
PLATINA	2020	Piaff - Pamina/ Pogrom	Polska	17 000,00 zł
BRASILIA	2014	Portmer - Botura/ Samsheik	Polska	16 000,00 zł
SOFRONIA	2020	Rammas Al Khalediah - Severina/ Portmer	Polska	10 000,00 zł
PAITA	2020	Equator - Paterna/ Eden C	Arabia Saudyjska	27 780,35 zł
CENDOZA	2020	EKS Alihandro - Cedora/ Kahil Al Shaqab	Arabia Saudyjska	36 174,30 zł
SLOVENIA	2020	EKS Alihandro - Serbia/ Vitorio TO	Arabia Saudyjska	42 639,00 zł
AMARILLA	2021	Morion - Aluta/ Pogrom	Niemcy	15 049,79 zł
BELLA CASA	2021	EKS Alihandro - Bibiana/ Pogrom	Polska	27 778,00 zł
BRODIA	2021	Erantis - Belinda/ Kahil Al Shaqab	Belgia	89 579,70 zł
EL GONNA	2021	EKS Alihandro - Entega/ Ekstern	Polska	277 153,50 zł
ELITA	2021	Erantis - Elpada/ Da Vinci FM	Izrael	16 727,20 zł
EULAKIA	2021	Invictus - Endorfina/ Alert	Łotwa	105 732,50 zł
SERAFINA	2020	SS Mothill - Sabatina/ Ganges	Polska	9 200,00 zł
WELLA	2020	Muqatil Al Khalidiah - Wira/ Portmer	Polska	35 270,00 zł
PATINA	2019	Pomian - Patria/ Eden C	Polska	21 262,00 zł
ELVITA	2021	Erantis - Eneria/QR Marc	Niemcy	11 240,64 zł

SK Michałów

DELLA	2020	Severus - De Longa / DA Adios	Katar	13 057,50 zł
GALATHIERA	2020	Empire - Gandahara / Pegasus	Libia	21 739,00 zł
KATALONIA	2019	Eternal - Karola / QR Marc	Niemcy	11 945,08 zł
PUSTYNNNA NADZIEJA	2020	Empire - Pustynna Dolina / Kahil Al Shaqab	Izrael	22 155,93 zł
ZERALDA	2020	Morion - Zigi Zara / Shanghai E.A.	Izrael	8 526,60 zł
ELLUNA	2021	Woronin – El Larinera po Empire	ZEA	127 086,00 zł
FAKTORIA	2021	Edmund – Fonarysa po Vitorio TO	Polska	12 528,00 zł
PONDEROSA	2021	Chimeryk – Palisandra po Kahil Al Shaqab	Polska	16 909,60 zł
PRIMULA	2020	Equator – Pogoninka po El Omari	Szwecja	21 282,00 zł
WIEŻA UCZUĆ	2021	Medalion – Wieża Bajek po Abha Qatar	Polska	33 740,80 zł
ZŁOTA MYŚL	2020	Equator – Złota Bulla po Kahil Al Shaqab	Izrael	72 465,90 zł

Ad 10) Sprzedaż koni ze spółek nadzorowanych przez KOWR, o czym wspomniano wcześniej, odbywa się bez uszczerbku dla prowadzonej hodowli, z zachowaniem utrzymywanych rodzin i linii.

Ad 11) W latach 2024-2025 KOWR zatwierdzał ilościowe plany sprzedaży koni, przedstawiane przez spółki w biznesplanie na każdy rok.

Ad 12) KOWR nie zatwierdza list sprzedaży koni. Należy to do obowiązków prezesa spółki, który odpowiada za sprzedaż każdego składnika majątku spółki.

Ad 13) W protokołach z komisyjnych przeglądów hodowlanych, w których bierze udział przedstawiciel KOWR, zgodnie z zapisami ww. Strategicznego programu hodowli koni w spółkach KOWR, podawane są przyczyny wyeliminowania z hodowli i przeznaczenia koni do sprzedaży.

Ad 14) Obecnie trwają analizy co do zasadności sporządzenia takiego raportu, w szczególności odpowiedzi i wniosków, jakie taki raport miałby przynieść.

Ad 15) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa zlecił przeprowadzenie czynności audytowych mających na celu ustalenie stanu faktycznego oraz ocenę działalności Stadniny Koni Janów Podlaski i Stadniny Koni Michałów, w których KOWR wykonuje prawa z udziałów, w tym w szczególności ocenę hodowli koni arabskich czystej krwi, wraz z porównaniem jej do hodowli światowej. Zlecenie obejmowało również sporządzenie protokołu z przeprowadzonych czynności audytowych, z ewentualnym wskazaniem obszarów wymagających poprawy lub wzmocnienia. KOWR zlecił, niezależnym ekspertom posiadającym kwalifikacje i wiedzę, przeprowadzenie czynności audytowych w zakresie hodowli koni tej rasy. Audyt został przeprowadzony przez Panią Annę Stojanowską, Pana Marka Trelę oraz Pana Jerzego Białoboka, którzy przede wszystkim są specjalistami z wieloletnim stażem w zakresie

hodowli koni arabskich czystej krwi, a także aktywnie działają w międzynarodowych organizacjach hodowlanych (np. ECAHO) oraz są sędziami międzynarodowymi koni arabskich czystej krwi.

Ad 16) W skład zespołu audytowego weszły osoby, które w swojej karierze zawodowej były związane z państwową hodowlą koni arabskich.

Ad 17) Przy wyborze osób do opracowania „Raportu z analizy hodowli koni czystej krwi arabskiej stadnin koni w Janowie Podlaskim i Michałowie” KOWR kierował się przede wszystkim kryteriami kwalifikacji i wiedzy ekspertów, którzy mieliby przeprowadzić czynności audytowe w zakresie hodowli koni tej rasy. Mając na uwadze specyfikę zakresu audytu te kryteria były najważniejsze. Wszystkie wybrane osoby spełniały te kryteria, ponieważ posiadają niezbędne kwalifikacje i wiedzę oraz są specjalistami z wieloletnim stażem w zakresie hodowli koni arabskich czystej krwi, co gwarantowało należyte wykonanie zleconych czynności audytowych. Aktywnie działają w międzynarodowych organizacjach hodowlanych (np. ECAHO) oraz są sędziami międzynarodowymi koni arabskich czystej krwi. Osoby powołane do zespołu audytowego podpisały wszystkie oświadczenia niezbędne do wykonania zleconych czynności, w tym także zachowania tajemnicy i poufności danych.

Ad 18) „Raport z analizy hodowli koni czystej krwi arabskiej stadnin koni w Janowie Podlaskim i Michałowie” zawiera informacje niejawne i zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 632) została mu nadana klauzula tajności „zastrzeżone”. W związku z powyższym dostęp do jego pełnej treści odbywać się może wyłącznie na zasadach wynikających z przepisów ww. ustawy, a co za tym idzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie jest możliwe upublicznienie jego pełnej treści.

Ad 19) Raport z audytu może być udostępniony na zasadach wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, o czym była mowa powyżej.

Ad 20) W latach 2024-2026 do KOWR i Ministerstwa wpływały sygnały dotyczące nieprawidłowości w zakresie dobrostanu zwierząt w SK Janów Podlaski. Inspekcja Weterynaryjna nie otrzymywała z kolei zgłoszeń o nieprawidłowościach w zakresie dobrostanu koni w Stadninie Koni Janów Podlaski w latach 2024-2026.

Ad 21) W Stadninie Koni Janów Podlaski przeprowadzono liczne czynności kontrolne, które nie wykazały żadnych nieprawidłowości w zakresie dobrostanu zwierząt, sposobu ich utrzymania, żywienia ani opieki weterynaryjnej. Kontrole dobrostanu koni są przeprowadzane przez powiatowego lekarza weterynarii corocznie. Nie stwierdzono przypadków brutalnego traktowania koni ani uchybień mogących świadczyć o naruszeniu obowiązujących przepisów dotyczących ochrony zwierząt i prowadzenia hodowli. Wyniki kontroli potwierdziły prawidłową organizację opieki nad końmi oraz właściwą realizację obowiązków przez spółkę.

Ad 22) Kontrole dobrostanu zwierząt przeprowadzone przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Białej Podlaskiej w latach 2024–2026 w Stadninie Koni Janów Podlaski nie wykazały żadnych uchybień ani nieprawidłowości. Z kolei liczne kontrole dobrostanu zwierząt przeprowadzone przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Pińczowie w latach 2024-2026 w Stadninie Koni Michałów nie stwierdziły nieprawidłowości. Nie wydawano w związku z tym żadnych zaleceń.

Ad 23) Z informacji uzyskanej przez KOWR z SK Janów Podlaski wynika, że w związku z ustnym sygnałem przekazanym w dniu 13.02.2025 r. przez byłą pracownicę Stadniny, dotyczącym możliwych naruszeń dobrostanu koni, które miały mieć miejsce 2–3 lata wcześniej, podjęto działania kontrolne mające na celu weryfikację zgłoszonych informacji. W wyniku przeprowadzonych czynności zarzuty nie zostały potwierdzone. W związku z przedmiotową sprawą nie były prowadzone postępowania przez prokuraturę ani inne właściwe organy powołane do prowadzenia tego rodzaju postępowań.

Ad 24) Hodowla w rozumieniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świń, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylającego niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt („rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016 r., str. 66), jest procesem doskonalenia genetycznego zwierząt prowadzonym zgodnie z zatwierdzonym programem hodowlanym. Program określa cele hodowlane, zasady kwalifikacji zwierząt oraz

sposób prowadzenia oceny i dokumentacji hodowlanej. Programy hodowlane dla poszczególnych ras koni prowadzą uznane, na podstawie przepisów tego rozporządzenia, związki hodowców. Natomiast za prawidłową realizację programu hodowlanego bezpośrednio odpowiada hodowca, który działa w ramach zasad określonych w przepisach prawa oraz programie hodowlanym. Hodowca odpowiada za zgodność prowadzonych działań z wymaganiami programu oraz za rzetelność przekazywanych danych. Stadniny koni będące pod nadzorem KOWR są jednymi z wielu hodowców (osób fizycznych lub osób prawnych) realizujących te zatwierdzone programy hodowlane. Kontrolę urzędową realizacji programów hodowlanych, zgodnie z ustawą z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2021 r. poz. 36, z późn. zm.), wykonuje Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt.

Dodatkowo w strukturze Centrali KOWR funkcjonuje wyspecjalizowana komórka organizacyjna odpowiedzialna za nadzór nad spółkami, tj. Departament Nadzoru nad Spółkami. Komórka ta zajmuje się bieżącym nadzorem nad zagadnieniami związanymi z hodowlą koni.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie widzi potrzeby przeprowadzenia dodatkowej, niezależnej kontroli hodowlanej, gdyż system hodowlany funkcjonuje w oparciu o jasno określone kompetencje i mechanizmy nadzoru. Natomiast w odniesieniu do kwestii weterynaryjnych związanych z ochroną i zdrowiem zwierząt (w tym koni), nadzór nad przestrzeganiem tych wymagań sprawuje Inspekcja Weterynaryjna. Obowiązek ten wynika bezpośrednio z przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 21 listopada 2025 r. o zdrowiu zwierząt (Dz. U. z 2025 r. poz. 1795).

Dodatkowo KOWR przewiduje w swoich strukturach stworzyć wyspecjalizowaną komórkę organizacyjną odpowiedzialną za nadzór i kontrolę realizacji zadań w tym obszarze, co stanowi dodatkowe wzmocnienie istniejących mechanizmów nadzorczych. Mając na względzie powyższe Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie przewiduje ustanawiania dodatkowej, niezależnej kontroli weterynaryjnej. Istniejące mechanizmy nadzoru zapewniają odpowiedni poziom kontroli, a ewentualne nieprawidłowości mogą być identyfikowane i eliminowane w ramach kompetencji organów już odpowiedzialnych za ten obszar.

Ad 25) Kwestie związane z hodowlą i rozrodem zwierząt (w tym koni) są kompleksowo uregulowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie hodowli zwierząt oraz w ustawie z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich. W związku z powyższym Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie widzi potrzeby powoływania niezależnej rady eksperckiej ds. ochrony polskiej hodowli koni arabskich czystej krwi.

Ad 26) Zgodnie z ustawą z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich podmiotem realizującym i koordynującym całość zadań z zakresu ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich jest Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy (IZ-PIB). Zgodnie z art. 34 ww. ustawy, rasy zwierząt gospodarskich oraz linie hodowlane lub odmiany w obrębie ras zwierząt gospodarskich, których liczebność stwarza zagrożenie dla ich istnienia, obejmuje się ochroną zasobów genetycznych polegającą na utrzymywaniu żywych zwierząt gospodarskich lub gromadzeniu i przechowywaniu materiału biologicznego pochodzącego od tych zwierząt. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie hodowli zwierząt rasa zagrożona oznacza lokalną rasę uznaną przez państwo członkowskie za zagrożoną, genetycznie dostosowaną do jednego lub większej liczby tradycyjnych systemów produkcji lub środowisk w tym państwie członkowskim, której status zagrożenia został naukowo potwierdzony przez organ posiadający niezbędne umiejętności i wiedzę w dziedzinie ras zagrożonych.

Według Światowej Organizacji Konia Arabskiego (WAHO) zarejestrowanych jest ponad milion koni arabskich czystej krwi w 82 krajach, co czyni ją jedną z najpopularniejszych ras koni na świecie. W myśl powyższego, rasa konie arabskie czystej krwi nie spełnia warunków do objęcia jej programem.

Programy koordynowane przez IŻ-PIB obejmują przede wszystkim rasy rodzime i zagrożone utratą zmienności genetycznej, takie jak: konik polski, koń huculski, małopolski, wielkopolski czy śląski. Koń arabski czystej krwi jest rasą o charakterze międzynarodowym (transgranicznym), utrzymywaną i hodowaną w wielu krajach świata. Zgodnie z klasyfikacją FAO oraz systemami monitorowania zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich, rasy występujące w wielu państwach nie są traktowane jako lokalne zasoby genetyczne pojedynczego kraju, wymagające

krajowych programów ochrony zachowawczej. Z tego względu polskie programy ochrony zasobów genetycznych koni koncentrują się na rasach rodzimych i regionalnych, których populacje są związane z krajowym dziedzictwem hodowlanym oraz wymagają działań służących zachowaniu ich unikalnej puli genowej. Rasa arabska czystej krwi, mimo ogromnego znaczenia dla polskiej hodowli i światowej renomy polskich stadnin, nie spełnia kryterium rasy lokalnej zagrożonej utratą zasobów genetycznych na poziomie krajowym.

Ad 27) Rasa arabska czystej krwi ma szczególne znaczenie dla polskiej hodowli koni i od dziesięcioleci stanowi jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli sukcesów polskich stadnin na arenie międzynarodowej. Jednocześnie, pomimo swojej wartości historycznej, kulturowej i gospodarczej, nie spełnia kryteriów rasy lokalnej zagrożonej utratą zasobów genetycznych. W konsekwencji, w rozumieniu obowiązujących przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 w sprawie hodowli zwierząt oraz ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich nie może zostać objęta szczególnymi mechanizmami ochrony przewidzianymi dla ras zagrożonych. Należy jednak podkreślić, że kwestia zachowania i rozwoju hodowli koni arabskich czystej krwi ma szczególnie istotne znaczenie. Państwowa hodowla koni, w tym hodowla koni arabskich, jest bowiem postrzegana nie tylko jako działalność gospodarcza, lecz również jako ważny element polskiego dziedzictwa narodowego, budujący renomę kraju oraz kontynuujący wieloletnie tradycje hodowlane. Pamiętać należy również, że spółki prowadzące hodowlę koni arabskich czystej krwi, tj. SK Janów Podlaski i SK Michałów znajdują się w wykazie spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich „o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej” zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie wykazu jednoosobowych spółek hodowli roślin uprawnych lub hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej (Dz. U. poz. 1525, z późn. zm.). Umieszczenie w tym wykazie oraz zlecenie nadzoru właścicielskiego nad spółkami prowadzącymi hodowlę koni, w tym hodowlę koni czystej krwi arabskiej, Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa, a więc pozostawienie tych jednostek pod ochroną państwa, jest najlepszym dowodem na troskę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o stan polskiej hodowli koni arabskich czystej krwi i uznanie jej za element wymagający szczególnej uwagi.

Ad 28) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie rozważa wystąpienia do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o objęcie polskiej hodowli koni arabskich dodatkowymi formami ochrony jako dobra kultury i dziedzictwa narodowego, ponieważ sprawy związane z ochroną kultury i dziedzictwa narodowego nie należą do zakresu kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ad 29) Hodowla koni arabskich w stadninach nadzorowanych przez KOWR jest prowadzona zgodnie z krajowym programem hodowlanym dla koni arabskich czystej krwi zatwierdzonym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 w sprawie hodowli zwierząt. Jednocześnie stadniny będące pod nadzorem KOWR działają zgodnie z przyjętym, wspomnianym już dokumentem strategicznym pn. „Aktualizacja Strategicznego programu hodowli koni w Spółkach Agencji Nieruchomości Rolnych” (obecnie Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa), która określa zasady funkcjonowania hodowli, kierunki selekcji oraz cele związane z ochroną i rozwojem krajowych zasobów genetycznych. Stadniny koni arabskich nadzorowane przez KOWR (w tym SK Janów Podlaski oraz SK Michałów), realizują misję utrzymania, doskonalenia i rozwoju linii męskich i rodzin żeńskich znajdujących się od pokoleń w polskiej hodowli utrzymując w swoich zasobach klacze z wszystkich rodzin żeńskich oraz ogiery lub nasienie ogierów z większości rodów męskich (np. Bairactar or.ar., Ibrahim or.ar., Ilderim or.ar., Krzyżyk or.ar., Kuhailan Haifi or.ar., Mirage or.ar., Saklawi I). W stadninach tych prowadzi się prace nad doskonaleniem populacji w kierunku potęgowania cech urody i suchości tkanki, przy utrzymaniu pozostałych, cennych cech polskich koni arabskich czystej krwi. Powyższe działania prowadzone przez KOWR pozwalają na zabezpieczenie polskiego dorobku hodowlanego przed nieodwracalną utratą.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów